

Dan Turèll før sin død: Går den, så går den

Af Leif Hansen

B.T.: »Når du siger, at jeg forekommer følsom i det TV-interview, du har set, inden det sendes, så siger jeg tak. Tak, fordi jeg synes, du siger noget pænt om mig.

For alle forfattere er følsomme, ellers kan de ikke være forfattere,« sagde Dan Turèll i et interview med B.T. i slutningen af august, inden han for sidste gang optrådte på TV hos Claus Hagen Petersen i »Her og Nu«.

Turèlls håb var ikke stort: »Går den, så går den. Det passer mig ikke at skulle bøje mig for dette her. Men det bliver jeg nødt til som en uundgåelig kendsgerning. Sygdommen kan være en økse over hovedet.

Jeg kan kun arbejde et par timer om dagen nu. Så har jeg ikke kræfter til mere.

Det er sårende for ens forfængelighed, når man ikke mere kan arbejde så meget,« sagde Turèll, der på den anden side ville se kendsgerningerne i øjnene, men ikke skilte med dem.

Aldrig svigtende sarkasme

Til bemærkningen om, at han så ud som sædvanligt på TV, svarede han derfor med sin aldrig svigtende sarkasme: »Der er ingen grund til at barbere skægget af. Det har ingen indflydelse på kræft i spiserøret.«

Jeg har tabt 20 kilo, og hvis jeg ser ud, som jeg plejer på TV, er det nok, fordi jeg tog nogle ekstra trøjer på under optagelsen.«

Men dit mod er vel i behold?

»Jeg vil ikke kaldet det mod.

Jeg har en medfødt realitetsans.

Min dag går nu meget med enten at glo ud i luften eller meditere. Og så læser jeg en del,« sagde Turèll, der kun beklagede sig over en ting: »Jeg har planlagt en lidt sort kærlighedsroman fra Vesterbro. Jeg har ikke kræfter til den nu. Men den kommer måske senere, hvis jeg lever så længe.«

»Onkel Danny« fik ikke sit sidste arbejdsønske opfyldt.

■ KELD WENNICK, direktør for pladeselskabet Mega Records:

»For at sige det ligeud, så er det noget lort, at Dan er død, og det er ikke til at holde ud. Jeg har ikke

kendt ham længe, men allerede fra første møde omkring hans og Halfdan E.'s plade kom vi tæt på hinanden, og det er ikke engang 14 dage siden, vi talte sammen om, hvad den næste single sku' være. »Det må du selv om, Keld, ta' den du synes er fed,« sagde han bare. Jeg er dybt ked af, at han er borte, og jeg synes, det er meget uretfærdigt. Dan Turèll har altid stået som noget helt specielt, og der bli'r tomt uden ham.«

■ HALFDAN E. NIELSEN, musiker:

»Jeg har lige gået en lang tur, og jeg må indrømme, at jeg ikke rigtig har fattet det endnu. Hvorfor er det altid de go'e, der dør? Dan havde jo et utroligt livsmod, og virkede som om han var ovenpå. Vi har udvekslet mangan en ting, og jeg lærte virkelig meget af ham i det halvandet år, vi arbejdede på pladen. Da den var færdig, var det, at han fik konstateret, at han var syg. Men vi snakkede da om, at vi skulle ud og turnere. På en måde er jeg ked af, at jeg ikke fik taget afsked med ham. Men samtidig er det godt. Det gør det ligesom lidt uafgjort. Jeg håber virkelig, at han sidder et eller andet sted og drikker en fadøl og griner i skægget.«

Gennem byen sidste gang

Dan Turèlls digt »Gennem byen sidste gang« er med på albummet »Pas på pengene«, som han lavede sammen med musikeren Halfdan E.

Før jeg dør vil jeg gerne slentre byen igennem en sidste gang
det skal være mit sidste beskedne ønske
jeg vil gå på mine fødder igennem min by
igennem København
som jeg har gjort så mange gange før
men jeg vil vide det er den sidste gang
så jeg vil vælge min rute med omhu
jeg vil gå ned ad Istedgade eller Vesterbrogade
og gå ned ad alle de små sølle sidegader med deres nedlagte butikker
og jeg vil se på alle antikvar-udstillingerne af gulnede gardiner
og fedtede gasapparater
og jeg vil rode i bogkasserne og jeg vil ingenting købe
og ikke fordi jeg aldrig roder i bogkasserne for at købe
men for at rode i dem
og tænke på hvor kort og mærkeligt livet er
og jeg vil se børnene lege i de små firkantede
stenede forblæste baggårde
og jeg vil høre dem rabe til og efter hinanden
og jeg vil se mødre læne sig ud af køkkenvinduerne
og kalde dem ind når maden er færdig
ud af vinduerne vil der hænge tørresnore med familiens undertøj
det vil blafre i vinden
og jeg vil gå igennem Vesterbros digterkvarter i skumringen
jeg vil slentre langs med Saxogade Oehlenschlägersgade Kingosgade
og jeg vil gå ind et sted på et af værtshusene
måske Café Guldregn
og få en bitter og ikke andet
ud og videre
jeg vil slide mine såler flade den sidste slentretur i København

Og jeg vil gå videre fra Vesterbro
jeg vil gå ind over Hovedbanegården
jeg vil passere den i gråt lys og den vil være lettere sløret
den vil som altid ligne en gammel tårestribet film
den vil skære i hjertet som den altid gør
de sædvanlige sprittere vil sidde der og vente på ingenting
de unge blaffere vil stå der
med deres rygsække og deres mælkekartoner
fortravlede og forjagede folk vil vente på deres forbindelser
familier vil komme med kufferter og barnevogne
for at tage på weekend hos familier på landet
og jeg vil stille mig i et hjørne og blive overvældet
og ikke kunne gribe ind og heller ikke have lyst
bare blive overvældet af alt dette liv al denne mylder
flugtig i øjnene uden påviselig grund
og meget meget fjern
når jeg har fattet mig vil jeg ryste mine frakkeskuldre
ryste Hovedbanegården af mig som en hund ryster sin våde pels
eller som når man kommer ud af biografen fra en film
jeg vil tænde en cigaret og gå videre
ned ad Vesterbrogade til Rådhuspladsen
hvor alle flakser rundt mellem busser og biografer
og igen vil jeg bare stille mig
op ad en plakatsøjle
og jeg vil vide at her et sted på disse sten
ligger hele mit liv og alle mine drømme
alting er så flygtigt og forbigående
som ens sidste slentretur i byen

Jeg vil gå ned ad Strøget som en skygge
hele vejen ned vil jeg være ledsaget af alle mine venner
de vil alle være genfærd
og ingen andre end jeg vil kunne se de er der
det er de
vi tager afsked med alting og hinanden
vi er ikke sentimentale
men luften er fyldt af noget ingen ved hvad hedder eller er
vi går der i tavs samtale
og hen imod Kongens Nytorv er de væk igen
selv fader jeg ud lidt længere nede
min sidste slentretur igennem byen er forbi
der er en enkelt skygge mindre i gaden

Aggressiv kræftform

B.T.: »Kræft i spiserøret er ofte en meget aggressiv form for cancer,« udtaler overlæge i onkologi (kræft, red.), Michael Rørth, Rigshospitalet.

»I princippet kan man dog have den meget længe, før man opdager den. Men når den så bryder ud, er den for det meste meget vanskelig at behandle. I visse tilfælde kan man operere, men det kommer an på, hvordan og hvor tilgængeligt den sidder, så det er langt fra altid muligt at gribe ind kirurgisk. Men strålebehandling kan gives og hjælper også som smertelindring. I øvrigt er spi-

serørscancer en af de sygdomme, som man ved, hænger uløseligt sammen med rygning og alkohol. Risikoen for at få netop denne form for kræft øges væsentlig, hvis man ryger eller drikker – og mangedobles yderligere, hvis man både ryger og drikker.

Det ved vi især fra nogle franske egnsundersøgelser, der viser, at kræft i spiserøret er udbredt i de distrikter, hvor der drikkes meget vin,« siger Michael Rørth. lotte